

Energigass Norge er bransjeforening for gassbransjen i Norge og arbeider for økt bruk av gassene naturgass, biogass, propan og hydrogen i Norge.

Vi kommer herved med våre innspill til en helhetlig hydrogenstrategi for Norge.

Sammendrag

- Gassbransjen har erfaring som en kan bygge videre når det gjelder utvikling av regelverk og prosedyrer
- En kan også bygge videre på dagens gassbruk der en kombinerer naturgass, batteri og hydrogen
- Må innføre tiltak som utløser de mange småskalaprojektene det er planer om
- Større produksjonsanlegg må basere seg på bruk i skipsfart og industri
- Økt bruk av hydrogen vil kreve langvarige økonomiske støttetiltak
- For å sikre varige rammevilkår må strategien vedtas av stortinget og ses i sammenheng med andre planer

Positiv prosess

Vi vil starte med å berømme prosessen som er satt i gang, og tilnærmingen den har fått ved å invitere til å gi innspill samtidig som regjeringen har fått utarbeidet en grundig rapport om mulighetene. Vi regner også med at det blir en videre prosess om saken som vi gjerne deltar i.

Gassbransjen har erfaring

Hydrogen er en energigass med ekstreme egenskaper, blant annet når det gjelder flyktighet, antenningsområde, trykk og temperatur under transport. Og selv om den transporteres i form av ammoniakk eller organiske væsker, er også disse stoffer som kreves høy kompetanse for å kunne håndteres på en sikker og trygg måte.

Gassbransjen i Norge har lang erfaring i å håndtere naturgass, biogass og propan som har lignende egenskaper som hydrogen. Det er derfor viktig at denne bransjen blir trukket med i den videre prosessen.

Utarbeidelse av regelverk og prosedyrer

Et eksempel på hva vår bransje kan bidra med, er utarbeidelse av regelverk og prosedyrer i samarbeid med myndighetene. Mange aktører har opparbeidet seg lang erfaring med produksjon, distribusjon og bruk av flytende naturgass. Dette gjelder gassleverandører, transportører, tekniske rådgivere, transportører og offentlige redningsetater. Flytende naturgass må transporteres med en temperatur på rundt minus 160 grader celsius (avhengig

av trykket), trykksatt naturgass transporteres med et trykk på 250 bar. Distribusjon og bruk av hydrogen bygger på de samme prinsippene, selv om hydrogen distribueres med høyere trykk og lavere temperatur.

Energigass Norge har sammen med andre aktører og foreninger derfor foreslått å sette i gang et prosjekt for utarbeidelse av felles prosedyrer for bunkring av hydrogen på skip som bygger på erfaringene fra bunkring av flytende og trykksatt naturgass. Ideen er fremlagt for Innovasjon Norge der vi fikk støtte til å gjøre et forprosjekt. På grunn av endringer i regelverket var den økonomiske støtten så lav at det ikke var mulig å gjennomføre prosjektet.

Bygge videre på dagens gassbruk

Det er heller ikke slik at det er enten bruk av hydrogen eller andre gasser. Hydrogen kan produseres fra og distribueres og brukes sammen med naturgass. Hydrogen kan også utvinnes av biogass. Og gasene kan brukes sammen. Dagens bruk av energigasser gir derfor grunnlag for overgang til hydrogen.

Vi ser også at skip planlegges med en driftskombinasjon av naturgass, biogass, batteri og hydrogen. Ferjer eller andre skip i faste ruter, kan gå med ren hydrogendrift, men det vil være svært lenge til at vi ser nærskipsflåten eller skip i oversjøisk fart kun går på hydrogendrift. Det viser også rapporten fra DNV GL.

Må baseres på produksjonsmulighetene

EGN mener at fremtidig bruk av hydrogen må ses i sammenheng med i hvilken skala hydrogen blir produsert i. Det er svært kostbart å frakte hydrogen, og fra småskala produksjon med elektrolyse mener vi derfor at hydrogengassen må brukes der den produseres enten til ferjer og hurtigbåter, lokale kjøretøyflåter, lokal industri og lokal energiforsyning. Det foreligger nå en rekke planer om lokal produksjon av hydrogen, og det bør innføres støtteprogram eller tiltak som gjør at disse blir realisert. Programmene må også inkludere støtte til å utrede lokale verdikjeder med basis i lokal produksjon, og støtte som kan utløse bruk. Fra slike lokale prosjekter kan en hente ut verdifull erfaring for oppskalering av bruken.

Fra produksjon i større skala mener vi at en først og fremst må se på bruksmulighetene innen industri og skipsfart. Her er det behov for et videre utviklingsarbeid.

Energigass Norge er svært usikker når det gjelder muligheten for å bygge opp en landsdekkende infrastruktur for bruk av hydrogen i personbiler parallelt med økt bruk av elbiler. Som rapporten fra DNV GL viser, er hydrogendrevne biler både dyrere å kjøpe og eier enn elbiler. Og selv om en har hatt de samme incitamentene som elbiler, er salget av hydrogendrevne biler minimalt. Til sammenligning er det heller ingen av aktørene i gassbransjen som satser på å bygge opp en forsyningskjede for biogass til personbiler. Det er rett og slett for vanskelig å konkurrere med elbilene.

Til tyngre kjøretøy og busser mener vi at en må prioritere bruk av biogass produsert av husdyrgjødsel og avfall siden dette gir større verdiskaping enn bruk av hydrogen og er grunnlag for en sirkulær verdikjede.

Krever økonomisk støtte

Men skal Norge lykkes i å få en økt anvendelse av hydrogen, må myndighetene være villig til å satse store summer over lang tid. Det er i dag ingen økonomiske fordeler ved å ta i bruk hydrogen. En må både investere mer, og siden hydrogen koster mer enn andre drivstoff, har en ingen mulighet til å tjene inn igjen merinvesteringen. Det eneste som driver saken fremover, er en mulig klimagevinst, men ingen industribedrift, reder eller transportør kan skifte energibærer på et slikt grunnlag. Som noen sier: *Ingen blir grønne med røde regnskapstall!*

Og staten kan heller ikke la seg friste til å heve avgiftene slik at hydrogen blir lønnsom; da vil det ikke være verken bedrifter, redere eller transportører igjen her i landet.

Det eksisterer i dag ikke et åpent, kommersielt marked for hydrogen i Norge, og knapt nok i Europa. Beskjeden fra våre medlemmer er derfor at når de har satset så mye penger innen både produksjon og distribusjon av LNG og biogass, uten at staten har fulgt opp med langsiktige rammer, skal det svært mye til at en hopper på en ny trend selv om en har kompetansen til det. Den teknologipolitiske horisonten er dessverre mye kortere enn tiden det tar å bygge opp et velfungerende marked for et nytt produkt, så her må staten virkelig trø til for å få de aktuelle bransjene til å være med på nye, store investeringer.

Må vedtas av Stortinget

Derfor mener vi også at denne typen strategier må legges fram for og vedtas av Stortinget slik at strategien blir forpliktende for både nåværende og framtidige regjeringer.

Hydrogenstrategien må også ses i sammenheng med andre saker, som Nasjonal transportplan og strategi for utbygging av alternative drivstoff.

For mer info kontakt

Tore Woll
Daglig leder
Energigass Norge
Dir tlf 917 99 244
two@energigass.no